

EESTI KONJUNKTUURIINSTITUUT

ESTONIAN INSTITUTE
OF ECONOMIC RESEARCH

Rävala 6 19080 Tallinn Estonia tel 668 1242 fax 668 1240 e-mail eki@ki.ee

Eesti piimaturg 2005. aastal

(kokkuvõte)

Tallinn
Aprill 2006

Töö on teostatud Eesti Põllumajandusministeeriumi tellimusel

Koostaja: Liina Ernits
tel. 646 6438

EKI 19080 Tallinn Rävälä 6
Tel. +372 646 6439
Faks +372 668 1240
E-mail: eki@ki.ee
<http://www.ki.ee>

Copyright © Eesti Konjunkturiinstituut

Sisukord

Sissejuhatus	5
Piima tootmine	7
Piimatööstus	9
Hinnad	10
Väliskaubandus	18
Siseturg ja tarbimine.....	24
Maailmaturg	30
Euroopa Liidu turg	31
Rahvusvaheline konkurents.....	33
Kokkuvõte	36
Lisad Tabelid 16-20 EL riikide ja Eesti võrdlusandmetega.....	37

Sissejuhatus

Töö eesmärgiks on anda ülevaade Eesti piimasektori arengust 2005. aastal ja arengutrendidest lähitulevikus seostatult Euroopa Liidu ja maailmaturu arengutega.

Töös analüüsitakse:

- piimatootmise, lehmade arvu ja produktiivsuse muutusi;
- piima tootmiskvootide täitumuse taset;
- piimatööstuste tootmismahude ja ekspordiks müügi arengut;
- hindade muutusi erinevates müügiahela osades (tootja- hulgi-, ekspordi-, jae-, EL ja maailmaturuhinnad);
- piimatoodete väliskaubandust riigiti ja tooteliigiti;
- piimatoodete tarbimist siseturul;
- piimatoodete müügiolukorda EL-s ja maailmaturul.

Töös on kasutatud ESA põllumajanduse, tööstuse ja väliskaubanduse statistika andmeid, PRIA piima tootmiskvootide täitmise aruandeid ning EKI vaatluste ja tarbijaküsitluste andmeid. Euroopa Liidu ja maailmaturu ülevaadete koostamisel on kasutatud: Euroopa Komisjoni raporteid ja memosid, Saksamaa ZMP, Hollandi LOT ja EL erinevate riikide hinnaraporteid.

Töö maht on 41 lehekülge.

Kokkuvõte

2005. aastal oli **piima tootmine** Eestis 2,6% suurem kui aasta tagasi ning piimatööstusettevõtete poolt varutava toorpiima **kokkuostukogused** suurenesid 6,5%, moodustades 85,2% piima kogutoodangust. Perioodiks 1.04.2005 – 31.03.2006 EL poolt määratud piima tootmis-kvootidest täideti üheksa kuuga 70,5%, sh 78,2% tarnekvoodist ja 9,2% otseturustuskvoodist. Lehmade arv oli aasta lõpus 1800 looma võrra väiksem kui aasta tagasi, kuid piima väljalüps lehma kohta suurenes aastaga 223 kg võrra (4% 2004.a suhtes).

Väliskaubavahetuses suurenes ekspordikäive võrreldes 2004. aastaga 10,8%, kuid impordikäive vähenes 17,9% ning positiivne kaubavahetussaldo suurenes selle tulemusel neljandiku võrra. Enamike piimatoodete ekspordi- ja impordihindade tõus on pidurdunud ning paljude toodete hinnad isegi langesid. Ekspordikäibe kasv saavutati põhiliselt juustu ja vadakupulbri ekspordimahtude suurenemise tulemusel. Ekspordikäibest 74% moodustas eksport EL vanadesse ja 14% uutesse liikmesriikidesse ning 12% väljapoole EL riike. Impordikäibest moodustas 56% juustuimport ja 61% impordikäibest tuli EL uutest liikmesriikidest.

Piima **kokkuostuhinna** trend oli 2005. aastal langussuunaline, kuid aastakeskmise oli 3,6% kõrgem kui 2004. aastal. Piimatoodete tööstustest **väljamüügihindade** kõrge tase hakkas 2005. aastal kõikuma, kuid aastakeskmise tase jäi kõrgemale 2004. aasta keskmistest hindadest. Piimatoodete **jaehinnad** olid 2005. aastal enamike toodete osas stabiliseerusid. Jätkus nende toodete hinnatõus, millele on Eesti piimatööstustel head ekspordivõimalused ja mille tööstustest väljamüügihinnad samuti tõusid.

Maailmaturul on pakkumine suurenenud ning hinnad on hakanud kõikuma. Stabiilsemana on maailmas püsinud juustuturg.